

ПАЗИТЕЛЯТ НА ВРЕМЕТО

Беше Бъдни вечер. Градът беше обгърнат от мъгла. Младежи се разхождаха и говореха високо за предстоящия празник. По улиците се носеше аромат на току-що изпечен хляб. Отдалеч се чуваше детски смях. Църквата на този сравнително малък град е великолепна. Усещаше се нещо странно. Всяка вечер една сова гледаше право в часовника на църквата, но тази вечер беше различно...

Докато совата се взираше в стрелките, часовникът неочаквано спря да работи. Свещеникът забеляза, че е повреден и повика часовникаря, който го поддържаше. Мъглата не му попречи скоро да дойде. Той влезе в храма и закрачи бавно, като за миг се спря пред стенописа на северната стена, от който сякаш с живи очи го гледаха образите на Васил Левски, Христо Ботев, Любен Каравелов, Хаджи Димитър, Георги Раковски и Тодор Александров, изобразени като пратениците на цар Петър. Този стенопис е нарисуван точно преди 100 години от българския иконописец Господин Желязков. Качи се по стъпалата и стигна до часовника. Камбанен звън прониза тишината, совата от близкото дърво разтвори криле и влетя през малкото прозорче. Мъжът се стресна, залитна, без да иска завъртя стрелките в обратна посока и падна на пода. Когато бавно се изправи и се огледа, осъзна, че се намира в дървена постройка, вместо в църквата. Имаше и други хора там. Скри се зад една гредка и заслуша за какво си говорят. По думите им разбра, че се е върнал назад във времето, защото двамата събеседници обсъждаха строежа на катедралата „Свети Димитър Солунски“ в град Видин. Това бяха Екзарх Антим I – първият български екзарх и глава на българската църква, и Генчо Кънев – архитект и строител на храма. Генчо Кънев бе от град Трявна, където се издига над всички планини часовниковата кула, символ на града. Двамата мъже разглеждаха голям чертеж и обсъждаха нещо:

– Майсторе, този храм трябва да е висок и здрав като скала, не жали парите, които дарихме с видинчани, българите имат нужда от вяра! – Каза белобрадият свещеник.

– Бъдете спокоен Ваше Преосвещенство, ще бъде вторият по височина след Софийския. Дори след много години камбанариите ще се извисяват

гордо и ще помнят делото ви! – очите на архитекта блестяха с искрата на тревненските възрожденци. Той извади джобен часовник от балтона си, но същата онази сова се появи, размаха криле и с нокти го грабна и го пусна в краката на часовникаря. Той го взе, разгледа го, а когато вдигна поглед, разбра, че отново се е пренесъл във времето.

Намираше се на един мегдан, наблизо имаше джамия, а по калдъръмената улица яздеха заптиета, копитата на конете им отекваха страховито. Заптийетата бяха страшни, със смръщени вежди, на поясите им проблясваха ятагани, погледите им – прикрити, зли, иска ти се да се изпариш, а дългите им черни мустаци покриваха подлите им криви усмивки.

Часовникарят се изплаши и реши, че трябва да се скрие някъде, защото привличаше внимание с модерните си дрехи и високия си ръст. Забеляза една бръснарница и бързо се вмъкна вътре:

– Бръснарю, можеш ли да ме скриеш? – попита той служителят, който беше с гръб към него. Бръснарят се обърна, а часовникаря направо изтръпна! Пред него стоеше един много познат образ – светла чуплива коса, сини очи и горда осанка – нима това беше Васил Левски? Апостола на свободата? Бръснарят го хвана за ръка и го завлече в склада, подаде му чаша с вода и го попита кой е и откъде идва. Часовникарят отвърна, че идва от бъдещето, но на Левски му беше трудно да повярва.

– Повярвай ми, аз те познавам, ти си Васил Иванов Кунчев!

– Шшшт, тихо! Да не чуят турците!

–Трябва да ми повярваш, Апостоле! Идвам от далечното бъдеще – 2026 година! Там всичко е различно! – часовникарят извади ръчния часовник и притеснено каза, че трябва да се връща обратно в своето време.

– Аз трябва да видя България освободена, разкажи ми какво е бъдещето ни! – разпалено попита Левски.

– Хората вече отдавна са свободни, не гладуват, не робуват на турците, свободно изповядват християнството, църквите вече са високи, а не вкопани в земята, по-ниски от турчин върху кон. България е освободена от турско робство на 3-ти март, 1878 година. – разказваше странникът.

– А аз ще видя ли Свободната България? – попита Дяконът.

– О, Апостоле, не съм аз човекът, който да ти каже. Но знай, че благодарение на теб и другите борци за свобода, делото се осъществи! Погледът на Левски помръкна, защото разбра, че няма да дочака да види този славен ден. Часовникарят все пак му каза, че го е предал един много алчен и безсъвестен сънародник.

– Значи ще умра заради този, когото искам да защита...

– Недей да съжеляваш, защото хората те обичат, пазят историята, пишат песни за теб, дори всяко дете познава образа ти. Виж, Апостоле, аз вече трябва да тръгвам, тук е опасно! Пътешественикът във времето превъртя стрелките на часовника, но Васил Левски сграбчи края на балтона му и така двамата заедно се озоваха в наши дни на брега на река Дунав, в град Видин.

– Как се озова тук с мен? – учуди се часовникарят.

– Това сега няма значение. Бил съм тук и преди, искам с очите си да зърна свободата! – Дяконът не искаше да пропусне тази възможност.

– Ела с мен, ще отидем до крепостта „Баба Вида“ и катедралата „Свети Димитър Солунски“. – подкани го домакинят.

Левски отбеляза, че е бил във Видин, но сега градът е много различен. Той бе модерен, хората бяха облечени в странни дрехи, разхождаха се в парка, по говора им личеше, че са щастливи и почти безгрижни. Плащаха с пари, за да влязат в крепостта да я разгледат, някои носеха чаша с кафе в ръка, а други правеха фотографии с някакви странни плоски машинки. Возеха се на велосипеди и други чудни возила. Нямаше го прашния път, нямаше ги страшните турци, нямаше го страха в очите на изстрадалия народ. За Левски това беше като сън, който бленуваше през целия си живот. Наблюдаваха всичко отдалеч.

Скоро потеглиха към катедралата. По пътя минаха покрай Синагогата, Джамията с обърнатото сърце на Осман Пазвантоглу, срещу нея Митрополията, минаха и през Стамбол Капия. Дяконът усещаше погледите на хората, но никой не се осмеляваше да го приближи, само едно момиченце се спусна към него с отворени обятия:

– Здравей! Ти си героят на България! В училище ни разказват за тебе!

–Чедо, аз не съм герой, а само един обикновен човек, който иска свобода и щастие за всички нас! – очите му се насълзиха и двамата отново потеглиха.

Докато вървяха, часовникарят разказа на Левски, че името на катедралата е „Свети Димитър Солунски“ - покровител на град Солун и на всички българи и патрон на град Видин. Левски кимна одобрително.

Когато пристигнаха в храма, вече се беше мръкнало. Коледният дух се усещаше навсякъде. Божият храм изглеждаше още по-величествен и светъл. Първите снежинки проблеснаха на фона на тъмното небе като знак от Бога. Двамата пътници прекрачиха прага на църквата, където стотици свещи огряваха иконите а свещеникът пееше празнична молитва.

Крачейки бавно, стигнаха до един особен иконопис. Васил Левски зърна собствения си образ на стената в Божия храм, заедно с този на Ботев, Раковски и Хаджи Димитър... Разчувства се, сълзите му неспирно се търкаляха от големите му сини очи.

– Толкова ли съм важен, че ликът ми да бъде дори в Божия дом? Заслужил ли съм такава чест? – той не вярваше на очите си.

– Апостоле, хората те обичаме, както обичаме Исус Христос, ти си нашият спасител! – с уважение и признателност го увери часовникарят.

– Значи не съм се борил напразно! Видях признанието в детските очи и върху църковните стени. Мога спокойно да си отида и за миг не съжалявам за жертвите, които направих в името на свободата! – Апостола сложи ръка на сърцето си, усещайки всичката тази признателност, и се почувства спокоен и смирен.

В този миг от високата камбанария се чу познатият звук на размахващи се криле. Совата влетя през вратата на катедралата и кацна на рамото на Васил Левски, стиснала в човката си джобния часовник. Стрелките се завъртяха наобратно. Камбанен звън разцепи въздуха и заслепяващата светлина, идваща от купола, изпълни храма.

Когато всичко утихна, Левски го нямаше, беше се върнал в своето време, а големият катедрален часовник отново зачука ритмично, сякаш искаше да напомни, че историята е жива, докато я носим в сърцата си!

Михаела Велкова, 6. В клас